

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 25/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 41 Cpr 92/2017 z 8. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 41 Cpr 92/2017 z 8. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ požaduje napadnuté uznesenie zrušiť, vrátiť vec na nové rozhodnutie a priznať mu finančné zadosťučinenie vo výške 33 300 eur. Zároveň žiada aj o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie pred ústavným súdom a na tento účel aj priložil vyplnený formulár o svojich majetkových pomeroch.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd vo veci samej v poradí druhým rozsudkom z 9. júna 2021 výrokom II zamietol žalobu sťažovateľa o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a žalobu o náhradu mzdy a výrokom III žalovanej proti sťažovateľovi priznal

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti týmto výrokom rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 11 CoPr 1/2021 z 27. apríla 2022 tak, že rozsudok okresného súdu v sťažovateľom napadnutých výrokoch potvrdil a zároveň ho zaviazal povinnosťou nahradiť žalovanej 100 % trov odvolacieho konania. Predmetný rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 5. júla 2022.

3. Následne okresný súd uznesením č. k. 41 Cpr 92/2017 zo 6. septembra 2022 vydaným vyššou súdnou úradníčkou uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy prvostupňového a odvolacieho konania spočívajúce v náhrade zaplateného súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku z 15. mája 2019 vo výške 99,50 eur, ako aj v náhrade trov právneho zastúpenia vo výške 2 097,54 eur. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podali obe strany sporu sťažnosť.

4. Okresný súd napadnutým uznesením z 8. novembra 2022 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 6. septembra 2022 (výrok I), zmenil predmetné uznesenie tak, že sťažovateľ je povinný nahradiť žalovanej trovy prvostupňového a odvolacieho konania spočívajúce v náhrade zaplateného súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku z 15. mája 2019 vo výške 99,50 eur, ako aj v náhrade trov právneho zastúpenia vo výške 2 321,70 eur (výrok II), a v sťažnostnom konaní žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podstatná časť pomerne rozsiahlej, avšak nesúrodnej argumentácie sťažovateľa sa zameriava na nesúhlas s napadnutým uznesením, ktoré považuje za arbitrárne, pretože *«súd nezaujal žiadne stanovisko k námietke vo vzťahu k mareniu spravodlivosti úspešnou stranou sporu, ktorá toleranciu súdu k mareniu spravodlivosti „úspešne“ využívala od 07.05.2018 až do napadnutého uznesenia o trovách konania dňa 08.11.2022, čím súd mohol spôsobiť neoprávnené obohatenie strane sporu, ktorá dlhodobo podvádzala súd a súd tieto podvody toleroval.»*. Sťažovateľ *de facto* v ústavnej sťažnosti vyčíta okresnému súdu, že v rozhodnutiach vo veci samej (v prvom a ani druhom rozsudku) nezaujal stanovisko k jeho opakovaným žiadostiam, aby dôkaz „Zápis [REDAKOVANÉ] 11 2017.doc“ ako príloha e-mailu z 24. novembra 2017 bol predložený ako kompletný dôkaz, pretože podľa jeho názoru bol okresnému súdu predložený dôkaz, ktorý nebol pravý. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd *„mohol svoje pochybenia z obdobia pred vynesení rozsudku napraviť v napadnutom uznesení 41Cpr/92/2017-2780, ale súd tak neurobil, súd neobozretne pokračoval v porušovaní práva na spravodlivé konanie a to aj napriek tomu, že išlo o spor so slabšou stranou, kde CSP pripúšťa a dokonca až vyžaduje inkvizičný postup súdu.“*.

6. V závere ústavnému súdu dáva do pozornosti, že proti rozsudku okresného súdu a aj krajského súdu podal v posledný deň lehoty 5. septembra 2022 dovolanie, v ktorom žiada o zrušenie rozhodnutí vo veci samej a vrátenie veci na nové konanie a rozhodnutie. Napadnuté uznesenie mu bolo doručené nasledujúci deň, t. j. 6. septembra 2022.

7. Návrh na priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňuje sťažovateľ skutočnosťou, že *«súdy vo veci rozhodujú od roku 2017 a výsledkom v súčasnosti je možnosť exekúcie, človeka skoro už bez majetku, navyše novej exekúcie predchádzalo porušovanie základného práva na spravodlivý súdny proces a arogancia súdnej moci na dvoch stupňoch súdov v „Košickom kraji“.*».

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu v prvom rade k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

9. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti a táto nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená (I. ÚS 60/2019).

10. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť (I. ÚS 60/2019).

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu:

11. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

12. V prvom rade je potrebné konštatovať, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby obsahovala a poskytla ústavnému súdu konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu ním označených práv napadnutým uznesením okresného súdu (ústavnoprávne relevantné odôvodnenie ústavnej sťažnosti), avšak vzhľadom na požiadavky

kladené zákonodarcom na ustanovenie právneho zástupcu pristúpil ústavný súd k preskúmaniu napadnutého uznesenia, a to v rozsahu potrebnom na konštatovanie, či došlo k ich splneniu.

13. Ústavný súd konštatuje, že pre záver o ústavnej neudržateľnosti rozhodnutia o trovách (teda nemeritórneho rozhodnutia) by muselo ísť o mimoriadny exces právo-aplikačného postupu. Nezistil však žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup okresného súdu, ktorý by nemal oporu v procesných kódexoch, ktoré bol okresný súd v čase svojho rozhodovania povinný na daný prípad aplikovať. Okresný súd rozhodol o sťažnosti zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pritom citovanú relevantnú právnu úpravu, ako aj judikatúru. Napadnuté uznesenie okresného súdu tak nevykazuje znaky arbitrárnosti a zjavnej nezlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, a jeho právne závery považuje ústavný súd za ústavne udržateľné.

14. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd na tomto mieste zároveň pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

15. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

16. Ústavný súd považuje za dôležité uviesť, že podstatou námietok sťažovateľa je jeho nespokojnosť so spôsobom vyhodnotenia dôkazov okresným súdom vo veci samej (pravosť predložených dôkazov). Tvrdí, že okresný súd priznal náhradu trov konania za dva úkony vo výške 141,23 eur protistrane napriek tomu, že tá marila a pozmeňovala dôkazy a súdu predložila „*nepravý dôkaz*“. Ústavnou sťažnosťou tak napáda okolnosti, ktoré by potenciálne mohli byť podrobené prieskumu vo fáze rozhodovania vo veci samej, a nie vo fáze, keď súd rozhoduje o výške náhrady trov konania, keď ako aj sám sťažovateľ správne uvádza, je rozhodnutie o trovách závislé od rozhodnutia vo veci samej. Keďže proti rozhodnutiu vo veci samej bolo sťažovateľom podané dovolanie, napadnuté uznesenie okresného súdu by v prípade úspechu sťažovateľa v dovolacom konaní stratilo opodstatnenie, keďže by v závislosti od zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu došlo k vráteniu veci na opätovné rozhodnutie, či už na odvolaciemu súdu, alebo prvoinštančnému súdu. O vyčíslení náhrady trov konania by sa tak rozhodovalo opakovane.

17. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom označených práv sťažovateľa neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť

sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K sťažovateľom podanej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

18. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017).

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu